

Etyka i dyscyplina pracy

Luiza Handschuh

Poznań, 27.05.2024

HR EXCELLENCE IN RESEARCH

Instytut jako pracodawca

- Staramy się stworzyć jak najlepsze warunki pracy
- Przeciwdziałamy nieprawidłowym zachowaniom (dyskryminacja, mobbing), reagujemy na konflikty
- Rozumiemy, że potrzebna jest równowaga między pracą a życiem prywatnym

Czas i jakość pracy

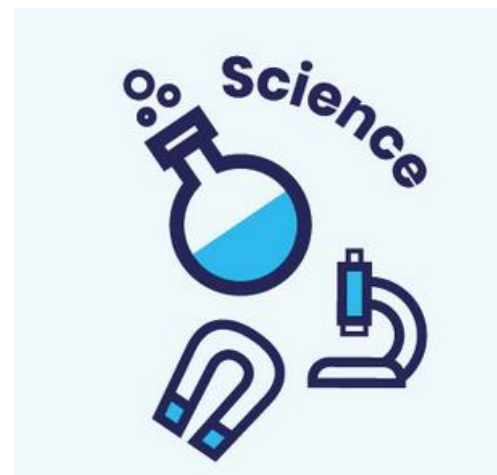
ICHB PAN

KAŻDY PRACOWNIK

- Czy faktycznie pracuję dla Instytutu 8 godzin?
- Czy notorycznie nie spóźniam się do pracy?
- Czy czas przeznaczony na pracę (także zdalną!) wykorzystuję efektywnie?

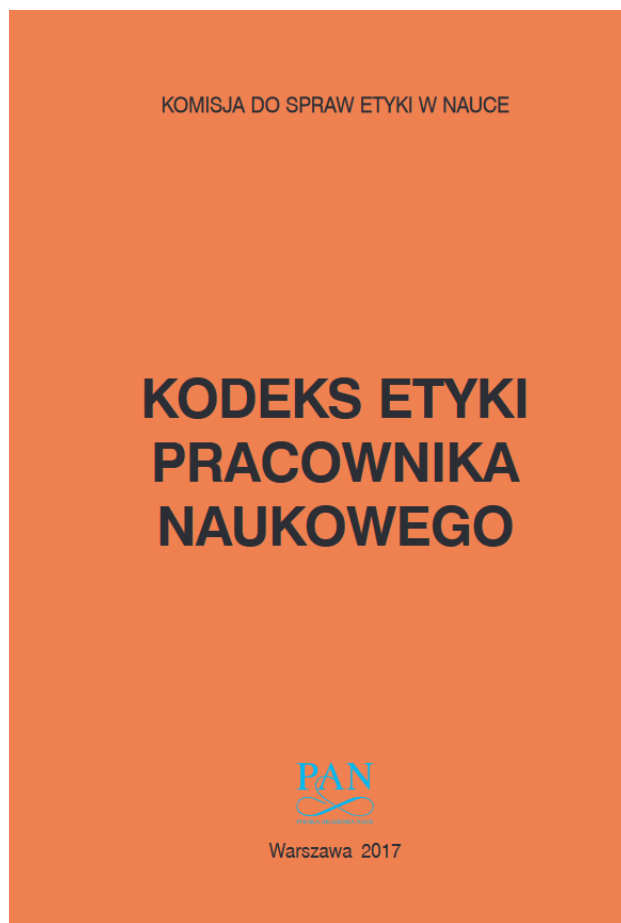
PRACOWNIK NAUKOWY

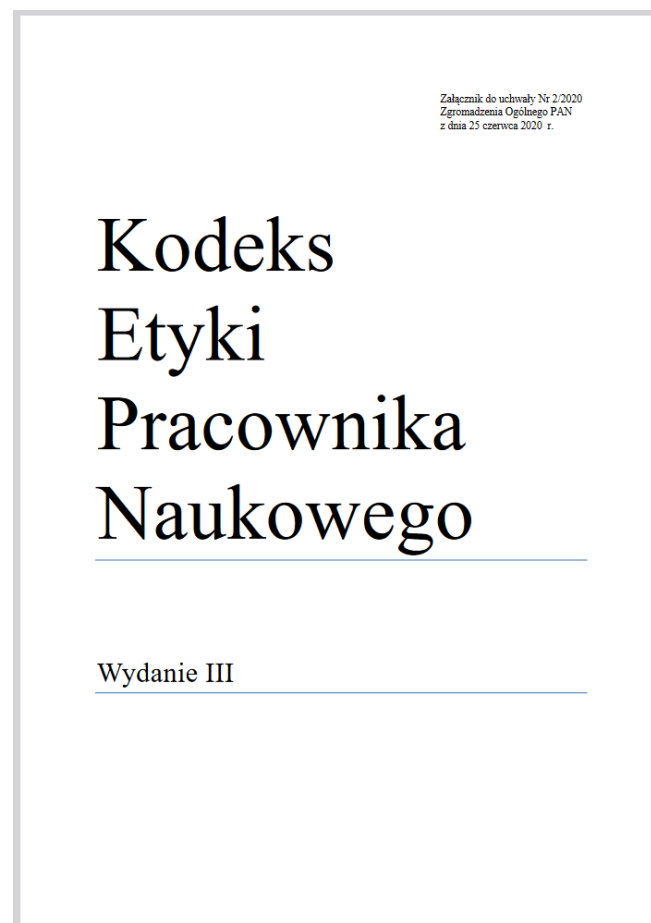
- Czy wykonuję badania rzetelnie?
- Czy regularnie się dokształcam (czytam literaturę naukową)?
- Czy biorę udział w seminariach?

Kodeks etyki pracownika naukowego

Wydanie II (2017)

Wydanie III (2020)

Z preambuły:
„Kodeks definiuje kryteria dobrych praktyk i określa przewinienia etyczne w prowadzeniu pracy badawczej oraz ustanawia procedury postępowań, które należy stosować w przypadku ujawnienia nieuczciwości naukowej.”

Kodeks etyki pracownika naukowego (2020)

ICHB PAN

UNIWERSALNE ZASADY I WARTOŚCI ETYCZNE W PRACY NAUKOWEJ:

- 1) **sumienność** w prezentowaniu celów i intencji zamierzonych lub prowadzonych badań, w przedstawianiu metod i procedur badawczych oraz interpretacji uzyskanych wyników
- 2) **wiarygodność** w prowadzeniu badań, **krytycyzm** wobec uzyskanych wyników
- 3) **obiektywizm**: opieranie interpretacji i wniosków wyłącznie na faktach
- 4) **niezależność od zewnętrznych wpływów** na prowadzenie badań
- 5) **otwartość w dyskusjach** z innymi naukowcami na temat własnych badań
- 6) **przejrzystość dokumentowania** badań naukowych
- 7) **odpowiedzialność wobec obiektów badań** (*szczególnie ludzi i zwierząt*)
- 8) **odpowiedzialność** za społeczno-gospodarcze i środowiskowe **konsekwencje**
- 9) **sprawiedliwość i rzetelność w ocenie** merytorycznej i etycznej pracy innych badaczy
- 10) **niewykorzystywanie swojego naukowego autorytetu** przy wypowiedaniu się na tematy spoza obszaru własnych kompetencji
- 11) **odwaga** w sprzeciwianiu się poglądom sprzecznym z wiedzą naukową
- 12) **troska** o przyszłe pokolenia naukowców

Kodeks etyki pracownika naukowego (2020)

ICHB PAN

DOBRE PRAKTYKI W BADANIACH NAUKOWYCH – rzetelne postępowanie odnośnie prowadzenia, prezentowania i oceniania badań naukowych.

Obszary działania, w których powinny być przestrzegane zasady dobrych praktyk:

- 1) **postępowanie z danymi naukowymi** – dokumentacja, bezpieczeństwo, pierwszeństwo do wykorzystania danych
- 2) **procedury badawcze** – określenie celów, ryzyka, zapewnienie godności obiektom badań, zapewnienie bezpieczeństwa współpracowników, rozsądne gospodarowanie środkami, poufność
- 3) **autorstwo oraz publikowanie wyników badań** – rzetelność, przejrzystość, uwzględnienie wkładu wszystkich współautorów, ich właściwa kolejność, cytowanie prac innych autorów
- 4) **recenzowanie i opiniowanie** – skrupulatność, dokładność, obiektywizm, uzasadnienie opinii
- 5) **kształtowanie młodej kadry naukowej i studentów** – nadzór nad właściwym prowadzeniem badań, zgodnym z dobrymi praktykami i zasadami etyki naukowej, partnerstwo
- 6) **relacja ze społeczeństwem** – wiarygodność, uczciwość, precyzja, kompetencje
- 7) **wykluczenie konfliktu interesów** – ujawnianie go, deklaracje składane corocznie pracodawcy

Konflikt interesów

ICHB PAN

Konflikt interesów może wystąpić w sytuacji, **gdy pracownik naukowy angażuje się dodatkowo w działalność poza jego podstawowym miejscem pracy**. Może to zachodzić gdy:

- 1) występują powiązania osoby oceniającej z poddawaną ocenie osobą lub jednostką naukową;
- 2) występuje powiązanie członka organu przyznającego środki z osobą lub z jednostką naukową, której te środki są przyznawane;
- 3) zakup aparatury, materiałów lub usług niezbędnych do prowadzenia badań naukowych następuje w firmach, z którymi prowadzący badania lub osoba mu bliska ma powiązania finansowe, własnościowe lub menadżerskie;
- 4) wykorzystuje się pracę studentów, doktorantów lub współpracowników, a także wyposażenie jednostki do dodatkowej pracy na rzecz firmy, z którą prowadzący badania lub bliska mu osoba ma powiązania finansowe, własnościowe lub menadżerskie;
- 5) **pracownik instytucji naukowej** jest zaangażowany w pracę firmy lub ma udziały w firmie, która działa na tym samym obszarze co instytucja, w której pracuje i **wykorzystuje urządzenia oraz know-how tej instytucji**;
- 6) **Pracownicy naukowcy powinni składać coroczne deklaracje dot. konfliktu interesów swemu pracodawcy**, zaś w przypadku zaistnienia takiej sytuacji stosować się do otrzymanych wskazówek co do konieczności wprowadzenia niezbędnych zmian.

Kodeks etyki pracownika naukowego (2020)

HR EXCELLENCE IN RESEARCH

Nierzetelność w badaniach naukowych

ICHB PAN

RAŻĄCE PRZEWINIENIA:

- 1. Fabrykowanie wyników** - zmyślanie wyników badań i przedstawianie ich jako prawdziwych
- 2. Fałszowanie** - zmienianie lub pomijanie niewygodnych danych, przez co wyniki badań nie oddają prawdy
- 3. Popełnianie plagiatów** - przywłaszczenie cudzych idei, wyników badań lub treści bez podania źródła, co stanowi naruszenie praw własności intelektualnej

Ujawnienie rażących przewinień musi bezwzględnie prowadzić do wszczęcia postępowania dyscyplinarnego.

Kodeks etyki pracownika naukowego (2020)

HR EXCELLENCE IN RESEARCH

Inne niewłaściwe zachowania

ICHB PAN

Przykłady:

- wykorzystywanie przy prowadzeniu badań naukowych wkładu innych osób, studentów, doktorantów i współpracowników bez ich zgody i bez zaznaczenia ich wkładu w publikacji lub podania za współautorów
- zezwolenie na współautorstwo publikacji osób, które nie wniosły wystarczającego wkładu intelektualnego w jej powstanie;
- przyzwolenie na prowadzenie badań naukowych niemających nic wspólnego z rzetelnym procesem poznawczym

*„Nagane są wszystkie formy prześladowania i dyskryminacji uczniów, współpracowników w formie **autokratycznego stylu kierowania zespołem i tworzenie niekoleżeńskej atmosfery** poprzez zachęcanie współpracowników do nieuczciwej rywalizacji w pracy badawczej.”*

Kodeks etyki pracownika naukowego (2020)

HR EXCELLENCE IN RESEARCH

Relacje ze współpracownikami

ICHB PAN

- Otwartość, gotowość do dyskusji
- Brak dyskryminacji, nie dla mobbingu
- Wsparcie dla obcokrajowców
- Życzliwość i koleżeńska pomoc
- Integracja i współpraca
- Ważna rola kierownika zespołu

Konflikty i zachowania nietypowe

ICHB PAN

Zachowania sygnalizujące istnienie konfliktu:

- Wszelkie przejawy agresji
- Nadmierna ekspresja, nerwowe ruchy
- Skracanie dystansu w rozmowie
- Zahamowanie ruchów („zamrożenie”)
- Brak kontaktu / reakcji na nasze komunikaty
- Wycofywanie się, mniejsze zaangażowanie
- Wypowiedzi niezwiązane z tematem, nieadekwatne do sytuacji
- Nietypowa treść korespondencji, np. mailowej

KONFLIKTY – jak reagować?

ICHB PAN

Jak postępować w sytuacjach konfliktowych?

- Zachowujemy się spokojnie, ale stanowczo
- Słuchamy uważnie, okazujemy zainteresowanie i szacunek rozmówcy
- Mówimy, że nie akceptujemy podniesionego głosu, gniewu, agresji (jeśli ma to miejsce)
- Nie dotykamy rozmówcy
- Nie ośmieszamy ani nie zawstydzamy rozmówcy
- Nie oczekujemy wyjaśnienia przyczyn agresywnego zachowania
- Wyrażamy chęć pomocy
- Informujemy o możliwości uzyskania fachowej pomocy

PODSUMOWUJĄC:

zamiast rywalizować

współpracujemy

unikajmy konfliktów / rozwiązujemy je jak najszybciej

Mobbing, etyka i dyscyplina pracy oraz procedury regulujące te kwestie

HR EXCELLENCE IN RESEARCH

Martyna Stańczak-Naguib
Radca prawny

Mobbing

MOBBING – definicja

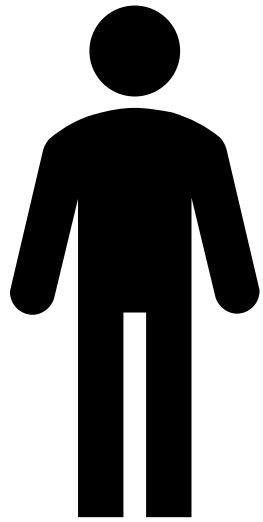
działania lub zachowania

- ▶ dotyczące pracownika lub skierowane przeciwko pracownikowi
- ▶ polegające na uporczywym i długotrwałym nękaniu lub zastraszaniu pracownika
- ▶ wywołujące u niego zaniżoną ocenę przydatności zawodowej
- ▶ powodujące lub mające na celu poniżenie lub ośmieszenie pracownika, izolowanie go lub wyeliminowanie z zespołu współpracowników

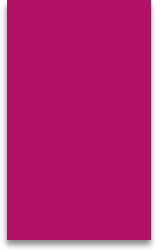
(zgodnie z treścią **art. 94(3) Kodeksu pracy** (k.p.))

Mobbing występuje jedynie w przypadku ciągłości, długotrwałości i uporczywości negatywnego oddziaływania mobbera na pracownika, co **wyłącza jednocześnie zachowanie jednorazowe i incydentalne oraz dotyczy jedynie osoby zatrudnionej na podstawie k.p. (umowa o pracę, wybór, mianowanie, spółdzielcza umowa o pracę).**

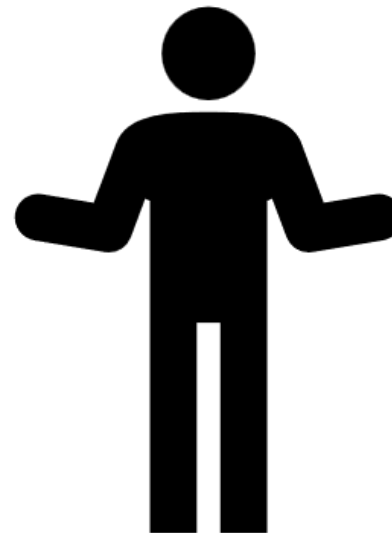
PRZEŁOŻONY

PRACOWNIK

WSPÓŁPRACOWNIK

WSPÓŁPRACOWNIK

Dyskryminacja

Pracownicy powinni być równo traktowani w zakresie nawiązania i rozwiązania stosunku pracy, warunków zatrudnienia, awansowania oraz dostępu do szkolenia w celu podnoszenia kwalifikacji zawodowych, w szczególności bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie, orientację seksualną, zatrudnienie na czas określony lub nieokreślony, zatrudnienie w pełnym lub w niepełnym wymiarze czasu pracy.

Dyskryminacją jest również niepożądane zachowanie, którego celem lub skutkiem jest naruszenie godności pracownika i stworzenie wobec niego zastraszającej, wrogiej, poniżającej, upokarzającej lub uwłaczającej atmosfery (molestowanie).

(zgodnie z treścią art. 18 (3a) k.p.)

Mobbing

- ▶ zachowanie musi być długotrwałe, uporczywe
- ▶ nie istnieje przesłanka odróżniająca pracownika od reszty zatrudnionych

Dyskryminacja

- ▶ zachowanie może być jednorazowe
- ▶ istnieje przesłanka odróżniająca pracownika od reszty zatrudnionych (wiek, płeć, wyznanie, narodowość)

Konflikt

„(...) **konflikt** w miejscu pracy - w przeciwieństwie do mobbingu - przejawia się w istnieniu „równorzędnych”, **aktywnych stron, które prezentują sprzeczne poglądy i zachowania**, przy czym żadnej ze stron konfliktu nie można przypisać cech bezbronnej ofiary.”

(Wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 19 lipca 2012 r., sygn. akt: III APa 11/12)

„**Mobbing** jest niewątpliwie zjawiskiem negatywnym, które może wystąpić w procesie pracy, mieć różnorodne źródła i przejawy, **nie może być jednak utożsamiany ze wszystkimi konfliktami lub sporami w miejscu pracy, generującymi napięcia i działającymi na pracowników stresująco.**”

(Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 22 czerwca 2021 r., sygn. akt: III APa 2/21)

Orzeczenia sądowe w sprawie mobbingu

„(...)samo poczucie pracownika, że podejmowane wobec niego działania i zachowania mają charakter mobbingu, nie są wystarczającą podstawą do stwierdzenia, że rzeczywiście on występuje. **Stwierdzenie zatem, czy nastąpiło nękanie lub zastraszanie pracownika, czy działania te miały na celu i mogły lub doprowadziły do zaniżonej oceny jego przydatności zawodowej, do jego poniżenia, ośmieszenia, izolacji, bądź wyeliminowania z zespołu współpracowników, opierać się musi na obiektywnych kryteriach. Ocena uporczywości i długotrwałości oddziaływania na pracownika ma charakter zindywidualizowany i musi być odnoszona do każdego, konkretnego przypadku.**”

(Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2024 r. sygn. akt: II PSK 11/23)

„Ocena uporczywości i długotrwałości oddziaływania na pracownika ma charakter indywidualizowany i musi być odnoszona do każdego, konkretnego przypadku. Wymaga ona rozważenia czy okres ten był na tyle długi, że mógł spowodować u pracownika - obiektywnego wzorca ofiary rozsądnej, co z zakresu mobbingu pozwoli wyeliminować przypadki wynikające z nadmiernej wrażliwości pracownika”

(Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 lipca 2023 r. sygn. akt: II PSK 147/22)

„Przesłanki składające się na prawne rozumienie mobbingu zależą od stanu faktycznego ustalonego w indywidualnej sprawie, bowiem jest podstawą do ustalenia winy, uporczywości i długotrwałości nękania lub zastraszania pracownika oraz skutków opisanych w art. 94³ § 2 k.p.”

(Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 1 czerwca 2023 r., sygn. akt: I PSKP 22/22)

Co NIE jest mobbingiem

- ▶ jednorazowe akty przemocy
- ▶ wewnętrzne poczucie dyskomfortu w miejscu pracy, niezależne od zachowań zewnętrznych (syndrom wypalenia zawodowego)
- ▶ uzasadniona krytyka
- ▶ niegrzeczne zachowanie
- ▶ wykorzystywanie fachowości pracownika
- ▶ wydawanie zgodnych z prawem poleceń służbowych
- ▶ zła organizacja pracy, która powoduje duże natężenie pracy w pewnych okresach
- ▶ brak zastępcy na stanowisku
- ▶ konflikty w miejscu pracy

Regulacje dotyczące mobbingu w ICHB PAN

► Zarządzenie Dyrektora z dnia 1 marca 2023 r. nr 6/03/2023 w sprawie wprowadzenia Polityki Antymobbingowej

Powołano Zespół Doradczy Dyrektora ICHB PAN ds. organizacji, dyscypliny i etyki pracy, mobbingu, równości płci oraz przeciwdziałania dyskryminacji.

Zadaniem Zespołu Doradczego jest składanie i omawianie propozycji zmian, jakie mają lub powinny być wprowadzone w ICHB PAN, w szczególności dotyczących organizacji, dyscypliny i etyki pracy, mobbingu, równości płci oraz przeciwdziałania dyskryminacji.

► **Skład Zespołu Doradczego Dyrektora ICHB PAN:**

- 1) dr hab. Paulina Jackowiak, prof. ICHB PAN - przewodnicząca Zespołu Doradczego,
- 2) dr hab. Krzysztof Brzeziński, prof. ICHB PAN,
- 3) dr Paweł Świtoński,
- 4) dr Aleksandra Paweła,
- 5) dr Michał Gładysz,
- 6) mgr inż. Adrian Tiré,
- 7) mgr Anna Sarnowska,
- 8) mgr Elżbieta Adamczyk,
- 9) mgr inż. Katarzyna Wielentejczyk,
- 10) mgr Anna Jarkowska,
- 11) mgr inż. Tomasz Parkoła.

Procedura zgłaszania incydentów mobbingu

- 1) pisemna skarga (obowiązkowo podpisana imieniem i nazwiskiem)
- 2) Dyrektor ICHB PAN lub Zastępca Dyrektora właściwy ze względu na pion, w którym znajduje się dana jednostka
- 3) powołanie przez Dyrektora przewodniczącego Zespołu ds. mobbingu
- 4) powołanie Zespołu ds. mobbingu do rozpoznania konkretnej skargi przez przewodniczącego
- 5) poufne postępowanie przed Zespołem ds. mobbingu
- 6) przekazanie Dyrektorowi stanowiska Zespołu w sprawie oraz ewentualnych rekomendacji co do dalszego postępowania

Odpowiedzialność za mobbing

Na gruncie k.p. za mobbing odpowiada pracodawca.

Oświadczenie pracownika o rozwiązaniu umowy o pracę z uwagi na mobbing powinno nastąpić na piśmie z podaniem przyczyny, tj. wystąpienia mobbingu.

ALE

Pracownik będący ofiarą mobbingu może wystąpić przeciwko mobberowi na drogę sądową.

Mobber może odpowiadać na gruncie:

- ▶ przepisów cywilnych – naruszenie dóbr osobistych – art. 23 i 24 Kodeksu cywilnego,
- ▶ przepisów karnych - w przypadku gdy zachowanie mobbera wypełnia znamiona przestępstwa określone w Kodeksie karnym (k.k.) – np. groźby karalne (art. 190 k.k.), uporczywe nękanie (art. 190a k.k.), zniesławienie (art. 212 k.k.), zniewaga (art. 216 k.k.) czy naruszenie nietykalności cielesnej (art. 217 k.k.).

W przypadku naruszenia nietykalności cielesnej nie musi zaistnieć bezpośredni kontakt fizyczny ale np. oplucie, oblanie wodą czy inną substancją, rzucenie przedmiotem.

DODATKOWO

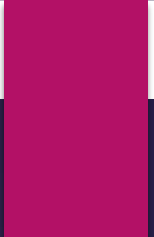
Mobbing może być potraktowany jako ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych, co może uzasadniać rozwiązanie umowy o pracę z pracownikiem (mobberem) z jego winy.

„Używanie określeń uwłaczających czci i godności współpracowników stanowi naruszenie podstawowego obowiązku pracownika i może uzasadniać rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika (art. 100 § 2 pkt 6 w związku z art. 52 § 1 pkt 1 k.p.).”

(Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 września 2020 r., sygn. akt: II PK 241/18)

„Naruszanie przez jednych pracowników godności i dobrego imienia innych może w skrajnych przypadkach doprowadzić nawet do zastosowania wobec naruszcycieli art. 52 § 1 pkt 1 k.p. Osoba, której dobra osobiste zostały naruszone przez inne osoby, ma prawo wystąpić z roszczeniami o ochronę dóbr osobistych (art. 23-24 k.c., art. 448 k.c.).”

(Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 sierpnia 2018 r., sygn. akt: I PK 184/17)

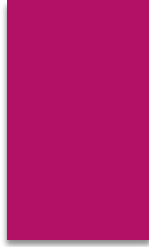

Odpowiedzialność dyscyplinarna pracowników naukowych i badawczo- technicznych

Regulacje prawne

- ▶ art. 107-118 Ustawy o PAN,
- ▶ rozporządzenie Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 23 września 2010 r. w sprawie szczegółowego trybu i przebiegu postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego wobec pracowników naukowych i badawczo-technicznych zatrudnionych w jednostkach naukowych Polskiej Akademii Nauk
- ▶ Statut ICHB PAN
- ▶ Regulamin Komisji Dyscyplinarnej ICHB PAN

Zgodnie z treścią art. 107 ustawy o Polskiej Akademii Nauk **pracownicy naukowci i badawczo-techniczni** zatrudnieni w jednostkach naukowych Akademii ponoszą **odpowiedzialność dyscyplinarną za rażące naruszenie obowiązków lub uchybienie godności pracownika nauki.**

Pracownicy naukowci powinni przestrzegać **Kodeksu Etyki Pracownika Naukowego**, zawierającego zbiór zasad i wartości etycznych, zasady dobrej praktyki w badaniach naukowych oraz rzetelności badawczej.

Postępowanie wyjaśniające
toczące się przed **Rzecznikiem Dyscyplinarnym ICHB PAN**

Postępowanie dyscyplinarne
toczące się przed **Komisją Dyscyplinarną**

Postępowanie wyjaśniające i Rzecznik Dyscyplinarny

Rzecznika dyscyplinarnego powołuje Rada Naukowa.

Rzecznicy Dyscyplinarni w ICHB PAN:

- ▶ prof. dr hab. Anna Pasternak
- ▶ dr hab. Agnieszka Fiszer, prof. ICHB PAN
- ▶ prof. dr hab. Michał Jasiński

Postępowanie przed Rzecznikiem Dyscyplinarnym jest poufne.

Rzecznik dyscyplinarny wszczyna postępowanie wyjaśniające z urzędu albo na polecenie organu, który go powołał.

Rzecznik Dyscyplinarny może przesłuchiwać obwinionego, świadków i biegłych, jak również przeprowadzać wszelkie inne dowody konieczne do pełnego wyjaśnienia sprawy.

Rzecznik dyscyplinarny wszczyna postępowanie wyjaśniające z urzędu w przypadku, gdy pracownikowi naukowemu lub badawczo-technicznemu zarzuca się popełnienie czynu polegającego na:

- 1) przywłaszczeniu sobie autorstwa albo wprowadzeniu w błąd co do autorstwa całości lub części cudzego utworu;
- 2) rozpowszechnieniu, bez podania nazwiska lub pseudonimu twórcy, cudzego utworu w wersji oryginalnej albo w postaci opracowania;
- 3) naruszeniu cudzych praw autorskich lub praw pokrewnych w inny sposób;
- 4) fałszowaniu badań lub wyników badań naukowych i prac rozwojowych lub dokonaniu innego oszustwa naukowego;
- 5) przyjmowaniu, w związku z pełnieniem funkcji lub zajmowaniem stanowiska w jednostce naukowej, korzyści majątkowej lub osobistej albo jej obietnicy;
- 6) powoływaniu się na wpływy w jednostce naukowej, instytucji państwowej lub samorządowej albo wywoływaniu przekonania innej osoby lub utwierdzaniu jej w przekonaniu o istnieniu takich wpływów i podjęciu się pośrednictwa w załatwieniu sprawy w zamian za korzyść majątkową lub osobistą albo jej obietnicę;
- 7) udzieleniu albo obiecywaniu udzielenia korzyści majątkowej lub osobistej w zamian za pośrednictwo w załatwieniu sprawy w jednostce naukowej, polegające na wywarceniu wpływu na decyzję, działanie lub zaniechanie osoby pełniącej funkcję lub zajmującej stanowisko w jednostce naukowej, w związku z pełnieniem tej funkcji lub zajmowaniem stanowiska.

(zgodnie z treścią **art. 112 ustawy o PAN**)

Zakończenie postępowania wyjaśniającego przed Rzecznikiem Dyscyplinarnym

Umorzenie
postępowania

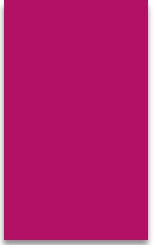
Wniosek o wszczęcie
postępowania
dyscyplinarnego i ukaranie
skierowany do Komisji
Dyscyplinarnej

Postępowanie dyscyplinarne i Komisja Dyscyplinarna

Członkowie Komisji Dyscyplinarnej w ICHB PAN:

- ▶ prof. dr hab. Piotr Kozłowski (Przewodniczący)
- ▶ dr hab. Michał Sobkowski, prof. ICHB PAN
- ▶ dr hab. Anna Urbanowicz, prof. ICHB PAN
- ▶ dr hab. Krzysztof Kurowski
- ▶ dr hab. Mariola Dutkiewicz, prof. ICHB PAN
- ▶ mgr Anastasiia Zaremba
- ▶ mgr Katarzyna Woźniak

Przewodniczący wybiera spośród członków Komisji 3 osobowy skład orzekający do rozstrzygnięcia danej sprawy.

Komisja Dyscyplinarna wszczyna postępowanie dyscyplinarne na wniosek Rzecznika Dyscyplinarnego ICHB PAN.

W trakcie postępowania dyscyplinarnego Rzecznik Dyscyplinarny, obwiniony lub jego obrońca mogą zgłaszać do Komisji Dyscyplinarnej pierwszej instancji wnioski o dopuszczenie nowych dowodów. Wnioski uwzględnia się, jeżeli okoliczności, do których stwierdzenia dowody miałyby być powołane, mogą mieć wpływ na rozstrzygnięcie sprawy.

Skład orzekający może z urzędu dopuścić dowód z zeznań świadków i opinii biegłych oraz przeprowadzić inne dowody.

Komisja Dyscyplinarna wydaje orzeczenie po przeprowadzeniu rozprawy, w toku której wysłuchuje Rzecznika Dyscyplinarnego i obwinionego lub jego obrońcę, a także po rozpatrzeniu innych dowodów mających znaczenie w sprawie.

Zakończenie postępowania dyscyplinarnego przed Komisją Dyscyplinarną

postanowienie o
ukaraniu, w którym
uznaje się obwinionego
winnym popełnienia
zarzucanego mu czynu i
wymierza jedną z kar
dyscyplinarnych

uniewinnienie
obwinionego od zarzutu
popełnienia przewinienia
dyscyplinarnego

umorzenie
postępowania
dyscyplinarnego

Kary dyscyplinarne

Karami dyscyplinarnymi są:

- ▶ upomnienie
  - ▶ nagana
  - ▶ nagana z pozbawieniem prawa do pełnienia funkcji kierowniczych na okres do 5 lat
- (art. 108 ustawy o PAN)

PONADTO

- ▶ Dyrektor może zawiesić w pełnieniu obowiązków pracownika naukowego lub badawczo-technicznego, przeciwko któremu wszczęto postępowanie karne lub dyscyplinarne, a także w toku postępowania wyjaśniającego, jeżeli ze względu na wagę i wiarygodność przedstawionych zarzutów celowe jest odsunięcie go od wykonywania obowiązków (art. 115 ustawy o PAN).
- ▶ Wynagrodzenie zasadnicze pracownika naukowego lub badawczo-technicznego w okresie zawieszenia w pełnieniu obowiązków może ulec obniżeniu. W okresie zawieszenia w pełnieniu obowiązków nie przysługują dodatki do wynagrodzenia oraz wynagrodzenie za godziny nadwymiarowe (art. 116 ustawy o PAN).

MOBBING

- ▶ dotyczy wszystkich pracowników
- ▶ odpowiedzialność na gruncie KP, KC, KK
- ▶ skarga – Dyrektor/ Zastępca Dyrektora
- ▶ Postępowanie przed Zespołem ds. Mobbingu
- ▶ opinia/stanowisko Zespołu wraz z ewentualną rekomendacją
- ▶ decyzja Dyrektora

PRZEWINIENIE DYSCYPLINARNE

- ▶ dotyczy pracowników naukowych i badawczo-technicznych
- ▶ dodatkowa odpowiedzialność na gruncie ustawy o PAN i Kodeksu Etyki Pracownika Naukowego
- ▶ postępowanie przed Rzecznikiem Dyscyplinarnym oraz ewentualnie Komisją Dyscyplinarną
- ▶ wydanie orzeczenia kończącego postępowanie przez Rzecznika Dyscyplinarnego lub Komisję Dyscyplinarną

DZIAŁAJ ZAWCZASU!

Celem pracodawcy jest przeciwdziałanie mobbingowi zatem w przypadku zauważenia niepożądanych zachowań ze strony innych pracowników, należy zgłosić je do przełożonego, Dyrektora ICHB PAN lub Członków Zespołu Doradczego Dyrektora ICHB PAN ds. organizacji, dyscypliny i etyki pracy, mobbingu, równości płci oraz przeciwdziałania dyskryminacji w celu podjęcia odpowiednich kroków.

W sytuacji wczesnego wykrycia występowania sytuacji niechcianych i niewskazanych możliwa jest szybsza reakcja pracodawcy, prowadząca do deeskalacji problemu w początkowej jego fazie, bez konieczności korzystania z regulacji prawnych czy wewnętrznych.

Dziękuję za uwagę

HR EXCELLENCE IN RESEARCH